

Sag T-196/01

Aristoteleio Panepistimio Thessalonikis mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»EUGFL — ophævelse af finansiel støtte — artikel 24 i forordning (EØF) nr. 4253/88 — urigtigt skøn — proportionalitetsprincippet — rimelig frist — begrundelse«

Rettens dom (Tredje Afdeling) af 30. september 2003 . . . . . II - 3994

Sammendrag af dom

1. *Økonomisk og social samhørighed — strukturindgreb — fællesskabsfinansiering af nationale aktioner — ophævelse af EUGFL-støtte på grund af uregelmæssigheder — Kommissionens forpligtelse til at påvise eksistensen af uregelmæssigheder i gennemførelsen af projektet — støttemodtagerens forpligtelse til at påvise, at projektet er gennemført i overensstemmelse med de gældende bestemmelser — Kommissionens forpligtelse til præcist at formulere de forskellige klagepunkter i skrivelsen om indledning af proceduren — forpligtelse til oplysning og loyalitet, som påhviler ansøgere og modtagere af EUGFL-støtte (Rådets forordning nr. 4253/88, art. 24)*

2. *Økonomisk og social samhørighed — strukturindgreb — fællesskabsfinansiering af nationale aktioner — ophævelse af EUGFL-støtte på grund af uregelmæssigheder — fællesskabs- og national medfinansiering til et nationalt projekt — retsgrundlaget for beslutningen om ophævelse af støtte — fællesskabsret — begrundelse baseret på, at projektet er blevet gennemført i overensstemmelse med nationale bestemmelser — ulovlig*
(Rådets forordning nr. 4253/88, art 24, stk. 2)

3. *Økonomisk og social samhørighed — strukturindgreb — fællesskabsfinansiering — Kommissionens ret til at kræve yderligere oplysninger fra modtagere af fællesskabsstøtte*

4. *Økonomisk og social samhørighed — strukturindgreb — fællesskabsfinansiering — ophævelse af EUGFL-støtte på grund af uregelmæssigheder — Kommissionens forpligtelse til at give modtagere af støtte præcis angivelse af, hvilke yderligere dokumenter og forklaringer der skal indgives*
(Rådets forordning nr. 4253/88, art. 24)

5. *Økonomisk og social samhørighed — strukturindgreb — fællesskabsfinansiering — ophævelse af EUGFL-støtte på grund af uregelmæssigheder — Kommissionens forpligtelse til at undersøge, om en aktion rent faktisk er blevet gennemført — foreligger ikke*
(Rådets forordning nr. 4253/88, art. 24)

6. *Fællesskabsret — principper — proportionalitet — ophævelse af EUGFL-støtte på grund af uregelmæssigheder — beslutningen om ophævelse af støtte delvis behæftet med urigtige skøn — beslutningens annullation i dens helhed — Kommissionens forpligtelser i forhold til proportionalitetsprincippet*
(Art. 233 EF; Rådets forordning nr. 2052/88 og nr. 4253/88, art. 23)

7. *Økonomisk og social samhørighed — strukturindgreb — fællesskabsfinansiering — procedure om ophævelse af finansiel støtte — Kommissionens forpligtelser — overholdelse af en rimelig frist — vurderingskriterier — tilsidesættelse — følger*
(Rådets forordning nr. 4253/88, art. 24)

1. Selv om Kommissionen i henhold til proceduren i artikel 24 i forordning nr. 4253/88 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2052/88 for så vidt angår samordningen af de offentlige strukturfondes interventioner indbyrdes, såvel som med interventionerne fra Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter skal påvise eksistensen af uregelmæssigheder i gennemførelsen af projekter, der begrunder en ophævelse af støtten, efter at den har gennemført en passende undersøgelse af, påhviler det dog støttemodtageren at gennemføre det godkendte projekt og sikre en fuldstændig overholdelse af betingelserne for tildelingen af støtten, der er fastsat i beslutningen om tildeling og bilagene hertil. Hvis Kommissionen således ved sin undersøgelse erkender elementer, der indikerer, at der foreligger sådanne uregelmæssigheder, skal støttemodtageren kunne bevise, at projektet er gennemført i fuld overensstemmelse med de gældende bestemmelser og navnlig med beslutningen om tildelingen. Det påhviler navnlig støttemodtageren at bevise, at udgifterne rent faktisk er blevet afholdt, at de har direkte forbindelse til de forskellige aktioner indeholdt i projektet, og at disse udgifter er rimelige i forhold til projektets målsætninger.

I denne forbindelse spiller skrivelsen om indledning af proceduren en vigtig rolle. I denne fase af den administrative procedure skal Kommissionen efter at have gennemført sin undersøgelse, tilstrækkeligt præcist formulere de for-

skellige klagepunkter vedrørende gennemførelsen af projektet for at give støttemodtageren mulighed for at fremkomme med ovennævnte beviser.

Med henblik herpå skal støttemodtageren i overensstemmelse med den forpligtelse til loyalitet, der påhviler denne, og som er en følge af forpligtelsen til at gennemføre projektet i en ånd af samarbejde og gensidig tillid, forsyne Kommissionen med alle de bilag og forklaringer, der under hensyntagen til projektets særlige karakteristika og de finansielle betingelser i bilagene til beslutningen om tildeling måtte forekomme den nødvendige for at fjerne den tvivl, som Kommissionen har fremført. Ansørgernes og støttemodtagernes fremlæggelse af troværdige oplysninger, der ikke kan foranledige Kommissionen til at begå en fejl, er en nødvendig forudsætning for en korrekt funktion af det system med kontrol og bevis, som er fastlagt med henblik på at undersøge, om betingelserne for ydelse af støtte er opfyldt.

Ved undersøgelsen af lovligheden om ophævelse af en fællesskabsstøtte må det derfor ligeledes vurderes, om støttemodtageren har opfyldt sin forpligtelse til at forsyne Kommissionen med alle de bilag og forklaringer, der under hensyntagen til projektets særlige karakteristika og de finansielle betin-

gelses i bilagene til beslutningen om tildeling måtte forekomme den nødvendige for kontrollen af, om projektet er gennemført korrekt.

mer den nødvendige for at fastslå, om projektet er gennemført korrekt.

(jf. præmis 47-50)

2. Skønt projektet »Pilotprojekt vedrørende hurtigere tilpasning af nedbrændte skovområder i Grækenland« er blevet medfinansieret af nationale midler og derfor er underlagt den nationale lovgivning, er retsgrundlaget for beslutningen om ophævelse af fællesskabsstøtten fastsat i fællesskabsretten, bl.a. i artikel 24, stk. 2, i forordning nr. 4253/88 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2052/88 for så vidt angår samordningen af de forskellige strukturfondes interventioner indbyrdes, såvel som med interventionerne for Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter og beslutningen om tildeling. Støttemodtageren kan derfor ikke blot over for Kommissionen gøre gældende, at det godkendte projekt er blevet gennemført i overensstemmelse med de nationale bestemmelser.

(jf. præmis 51)

3. Kommissionen har ret til at kræve supplerende oplysninger fra modtagere af fællesskabsstøtte, hvis de forekom-

Støttemodtageren er i sin egenskab af ansvarlig for projektförvaltningen i princippet den, der er bedst i stand til at afgøre, hvilke oplysninger der skal tilsendes Kommissionen for at godtgøre, at de udgifter, der er henført under projektet, rent faktisk er blevet afholdt. Hvis Kommissionen i en særlig situation finder, at den har behov for mere præcise oplysninger end dem, der allerede er meddelt, for at foretage en reel gennemgang af projektet, bør den meddele støttemodtageren dette på en tilstrækkelig konkret måde, for at give denne mulighed for, inden afslutningen af proceduren om ophævelsen af støtten, at fremsende disse oplysninger til Kommissionen.

(jf. præmis 112, 113 og 116)

4. Manglende overensstemmelse mellem de funktioner, der var defineret i en kontrakt indgået med en person, som arbejder for et projekt, der finansieres ved hjælp af fællesskabsmidler, og de arbejdsopgaver, som denne person reelt har udført, og for hvilke udgifterne er henført under projektet, udgør ikke et uomstødeligt bevis for, at der foreligger en uregelmæssighed som omhandlet i

artikel 24 i forordning nr. 4253/88 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2052/88 for så vidt angår samordningen af de forskellige strukturfondes interventioner indbyrdes såvel af interventionerne fra Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter.

Kommissionen kan ikke kritisere modtagerne af en fællesskabsstøtte for ikke at have fremsendt dokumenter, der gjorde det muligt at godtgøre rejseudgifterne for en person, der arbejdede for et projekt, der var finansieret af fællesskabsmidler i forhold til projektets målsætninger, uden først at have fremkommet med mere præcise angivelser af, hvilke bilag og supplerende forklaringer der burde være fremsendt.

(jf. præmis 132 og 138)

5. Artikel 24 i forordning nr. 4253/88 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2052/88 for så vidt angår samordningen af de forskellige strukturfondes interventioner indbyrdes såvel som af interventionerne fra Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter, som bestemmer, at Kommissionen kan beslutte at træffe foranstaltninger med henblik på tilbagebetaling

af den finansielle støtte, hvis undersøgelsen i henhold til bestemmelsens stk. 2, »bekræfter en uregelmæssighed, især en betydelig ændring, der berører aktionens eller foranstaltningens art eller gennemførelsesvilkår, og som ikke har været forelagt Kommissionen til godkendelse«, vedrører udtrykkeligt uregelmæssigheder vedrørende betingelserne for gennemførelsen af det støttede projekt, hvilket også omfatter uregelmæssigheder i forvaltningen heraf.

Det følger heraf, at det ikke kan hævdes, at sanktionerne i artikel 24 i forordning nr. 4253/88 kun finder anvendelse i de tilfælde, hvor den finansierede aktion ikke er blevet gennemført helt eller delvis.

Artikel 24 kan derfor ikke fortolkes således, at Kommissionen, når den konstaterer grove uregelmæssigheder i forvaltningen af en aktion, er forpligtet til under alle omstændigheder at undersøge, om en aktion rent faktisk er blevet gennemført, før den ophæver støtten.

(jf. præmis 205-208)

6. Henset til selve karakteren af den støtte, der ydes af Fællesskabet, er forpligtelsen til at overholde de finansielle vilkår, der er opstillet i beslutningen om tildeling på lige fod med forpligtelsen til reelt at gennemføre det pågældende projekt, en af støttemodtagerens væsentlige forpligtelser, og er derfor en betingelse for tildeling af fællesskabsstøtte.

Når Kommissionen principielt fastslår, at modtageren af fællesskabsstøtte har henført udgifter under projektet, som modtageren ikke har kunnet bevise havde en direkte forbindelse med projektet, eller de var hensigtsmæssige, kan Kommissionen ophæve den ydede støtte. Kommissionen kan i en sådan situation med rimelighed antage, at enhver anden sanktion end en fuldstændig ophævelse af støtten og tilbagesøgning af det beløb, som EUGFL har udbetalt, risikerer at indebære en opfordring til bedrageri, derved, at støttemodtagerne vil være fristet til enten kunstigt at hæve de udgiftsbeløb, der henføres under projektet, for at undgå forpligtelsen til medfinansiering og for at opnå det maksimale bidrag fra EUGFL, der er fastsat i beslutningen om tildeling, eller til at indsende urigtige oplysninger eller skjule visse data for at opnå støtte eller for at øge virkningen af den støtte, der anmodes om, idet de ellers risikerer, at støtten nedsættes til det niveau, den burde ligge på under hensyntagen til de reelle udgifter, som støttemodtageren har

afholdt og/eller nøjagtigheden af de oplysninger, som denne fremsender til Kommissionen.

I en situation, hvor beslutningen om ophævelse af fællesskabsstøtten annulleres i sin helhed, skønt den kun var behæftet med et urigtigt skøn, for så vidt angår visse af de fastslået uregelmæssigheder, tilkommer det dog Kommissionen i henhold til artikel 233 EF, under hensyntagen til konklusionerne vedrørende disse uregelmæssigheder og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet at afgøre, om der er grund til at opretholde ophævelsen af støtten eller til at vedtage en anden foranstaltning vedrørende projektet.

(jf. præmis 220 og 222-226)

7. Artikel 24 i forordning nr. 4253/88 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2052/88 for så vidt angår samordningen af de forskellige strukturfondes interventioner indbyrdes såvel som interventionerne fra Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter, fastsætter ikke nogen bestemte frister, som Kommissionen skal overholde i forbindelse med en procedure om ophævelse af en finansiell støtte.

Kommissionen er i henhold til et almindeligt fællesskabsretligt princip forpligtet til at handle inden for en rimelig frist i forbindelse med dens administrative procedurer. Det må vurderes ud fra hver enkelt sag, om varigheden af den administrative procedure kan anses for rimelig, herunder navnlig den sammenhæng, hvori sagen indgår, de forskellige led af den administrative procedure, sagens kompleks-

itet og dens betydning for de involverede parter. Tilsidesættelse af princippet om rimelig frist, for så vidt dette bevises, berettiger dog ikke automatisk til at annullere den anfægtede beslutning.

(jf. præmis 228-230 og 233)